

[Fuglsang.]

interesse den bliver udnyttet; det afhænger af, om den beherskes af nogle få koncerner og af dem udnyttes til profit, eller om den bliver drevet af samfundet og som sådan i befolkningens fælles interesse.

Vi går ind for en fredelig udnyttelse af atomenergien. Vi går også ind for, at det må ske gennem det offentlige og under dettes og befolkningens direkte kontrol. Vi vil heller ikke på dette område være blandt dem, der søger at modvirke udviklingens og fremskridtets gang, og for øvrigt lærer vel nok alle erfaringer, at noget sådant heller ikke nytter. Alene i vort naboland skyder atomkraftværker frem, Sverige vil således i løbet af en halv snes år formentlig råde over en halv snes atomkraftværker.

Vi må som sagt erkende de eksisterende problemer. Men man står jo med hensyn til atomkraftværker ikke på bar bund. I en række lande, ikke mindst i Sovjetunionen, hvor man byggede verdens første atomkraftværk, råder man over en betydelig fond af positive erfaringer. Endelig betyder den omstændighed, at der findes problemer, som vi ikke må lukke øjnene for, ikke, at videnskab og forskning ikke skulle være i stand til at overvinde dem, som de har løst mange andre afgørende problemer for menneskeheden.

I den konkrete situation er det interessentskabet ELSAM, der planlægger det første værk. Så vidt jeg har kunnet erfare, synes man nok så ensidigt at vende sig til den vestlige kapitalistiske verden, både når det gælder at indhente erfaringer og med hensyn til det praktiske at planlægge anlæg, dette til trods for at der var al mulig grund til også at henvende sig til Sovjetunionen og den socialistiske verden med deres erfaringer og deres fremskredne teknik.

Vi vil i den henseende advare mod illusioner om, at overgang til atomkraft på nogen måde i sig selv skulle mindske vores energiafhængighed af udlandet; den afhænger af vores udenrigs- og handelspolitik overhovedet.

Meget tyder på, at der er en betydelig sammenhæng mellem de store oliekoncerner og den såkaldte energikrise og de vældige prisstigninger og så den pludselige aktualisering af atomkraftværker, at de høje oliepriser er et led i selskabernes bevidste arbejde for at skaffe de midler, som kan sikre dem monopolstilling også på atomkraftområdet.

Derfor mener vi ikke, at planerne om atomkraftværker kunstigt bør forceres blot ud fra en kunstigt skabt energikrise. Vi har over for den her i tinget påpeget andre hurtigere og mere effektive foranstaltninger, bl. a. oprettelsen af et statsligt olieselskab til import og fordeling af olieprodukter, et statsligt olieraffinaderi og nationalisering af vore råstoffer.

Vi mener heller ikke, at anlæg af atomkraftværker på nogen måde skulle hæmme forskning eller andre bestræbelser for samtidig at sikre os andre energikilder.

Så meget om vort syn på baggrunden for dette forslag. Hvad dets konkrete indhold angår om kontrol og ansvar, om erstatning og forsikring, om straffeforanstaltninger og i nogen grad tilsluttede konventioner, vil vi afvente, hvad der sker gennem en forhåbentlig meget grundig og derfor nok også langvarig udvalgsbehandling.

(Kort bemærkning).

Ole Espersen (S):

Det var blot for at opklare en lille misforståelse, inden vi går videre. Det var hensigten med de bemærkninger, der kom fra min side, at det specielle udvalg, der skulle oprettes, skulle beskæftige sig med energiproblemer, oprettelse af atomkraftværker, men ikke nødvendigvis med erstatningsregler, heller ikke med forsikringsreglerne; det vil udmærket fortsat godt kunne ligge i retsudvalget.

Det er også et svar til hr. Poul Dam og gælder tillige en eventuel senere misforståelse, som går på, at retsudvalget ikke skulle få lejlighed til at se dette lovforslag. Det er vores hensigt, at retsudvalget skal behandle